

[Henning Philipsen.]

til landsbysamfundet i form af krav om bedre veje, krav om fortov, gadebelysning, idrætshaller, ungdomsklubber, biblioteker osv., og så er det ikke længere et spørgsmål om trafikinvesteringer alene, så er det også et spørgsmål om at se på disse krav om nyinvesteringer i forhold til allerede foretagne såvel private som offentlige investeringer. Landsbysamfundets fortsatte eksistensmuligheder skal derfor efter min opfattelse ses i sammenhæng med, hvordan vi i det hele taget indretter os, eller, om man vil, hvordan vi prioriterer disse opgaver, og hvordan vi gør det under hensyn til den størst mulige menneskelige trivsel, som jeg mener i og for sig må være hovedsigtet.

Jeg nævnte før de såkaldte planetbyer; vi ved, at der i mange af disse byer overhovedet ingen eller næsten ingen beskæftigelsesmuligheder er, men planetbyerne ligger jo i de fleste tilfælde ikke længere væk fra beskæftigelsesmulighederne end, skal vi sige mellem 10 km og 50 km, men til gengæld for manglende beskæftigelsesmuligheder foregår der i de fleste tilfælde en omfattende kulturel virksomhed på mange områder i disse nye planetbyer. Det drejer sig om foredragsforeninger, det drejer sig om aftenskoler, forskellige former for idræt og andre fritidsinteresser, som giver beboerne en større følelse af fællesskab end den, man kan få eller opnå i det endnu større bysamfund.

Men så er der en ting, som jeg synes man ikke rigtig har forstået betydningen af, og som jeg nok synes man burde have haft med i en overvejelse af spørgsmålet om et landsbymiljø overført til det moderne samfund, dengang man planlagde disse planetbyer. Det er — nu ved jeg, nogle vil smile, men lad os så tage det smil med — de gamle landsbykroers eller, om man vil, den gamle værtshuskultur i dette ords bedste betydning i de gamle landsbyer. Efter min opfattelse burde der i dette land ikke kunne indrettes et nyt bibliotek, uden at det skete i tilknytning til en kro eller et værtshus, og hvis der intet sådant fandtes på stedet, forekommer det mig rimeligt, at et sådant blev indrettet netop f. eks. i et bibliotek. Når jeg taler om værtshuse og deres betydning for menneskelig fællesskabsfølelse, så er det på baggrund af en opfattelse af, at det er udtryk for en kulturel aktivitet, at to alminde-

lige mennesker får mulighed for at sætte sig ned på et godt værtshus, og et godt værtshus behøver jo ikke nødvendigvis være et fint værtshus, men at man har mulighed for og med den pris, man skal betale for det, råd til at gå ned og købe sig en bajer og drikke en gammel dansk og en bjesk også — så har jeg tilgodeset hr. Jens Peter Jensen — og derefter give sig til ganske enkelt at snakke.

Konklusionen heraf er, og den synes jeg nok er værd at tage med i en diskussion, at afgifter på bajere, på gammel dansk og på bjesk efter min opfattelse er kulturfjendtlig og derfor ganske enkelt burde afskaffes som et led i et kulturformstød, og det kunne der være særdeles god grund til netop i disse EF-tider.

At ville bevare landsbysamfundet eller genetablere landsbysamfundet, som vi har kendt det, er efter min mening udtryk for en illusion; for mig lyder det ganske enkelt som en røst fra graven — så tror jeg, jeg har karakteriseret det helt korrekt, som jeg mener det. Men at tage meget af det gamle landsbysamfunds menneskelige fællesskab og herunder i særdeleshed dets værtshuskultur med ind i det moderne samfund vil efter min mening være en god gerning.

Jeg synes, der er så mange ting at drøfte i forbindelse med denne forespørgsel, at jeg vil anbefale ministerens forslag om, at det tidligere nedsatte udvalg bliver forum for videre drøftelser.

Boligministeren (Helge Nielsen): Jeg ved ikke, om hr. Henning Philipsen er til at vinde for et ja til EF på grund af de muligheder for lidt billige spritpriser, der vil komme ved vort eventuelle medlemskab, men jeg kan forstå, at der er overvejelser i gang.

Må jeg sige tak til dem, der har givet udtryk for forskellige synspunkter i denne forbindelse. Må jeg sige til hr. Svend Haugaard, at når jeg protesterede lidt imod hans indledende bemærkninger, var det ud fra den generelle kritik ikke blot af amternes zonelovsmyndigheder, men også, som hr. Svend Haugaard jo måtte indrømme, af ministeriet. Så kan hr. Svend Haugaard jo sige, at vi ikke kender ret meget til, hvad der foregår i amterne, men vi ved i hvert fald, hvad der foregår i ministeriet, og vi har alligevel en sikker fornemmelse af, hvad